

Izba handlowa i przemysłowa w Krakowie.

WIADOMOŚCI GOSPODARCZE

Nr. 16.

W Krakowie 20. maja 1916.

Rocznik I.

Drukowane jako rękopis. — Przedruk dozwolony jedynie z podaniem źródła.

„WIADOMOŚCI GOSPODARCZE“

Izby handlowej i przemysłowej w Krakowie pojawiają się w miarę potrzeby. Wysyłka odbywa się bezpłatnie. Instytucje, korporacje, oraz kupcy, rękodzielnicy i przemysłowcy okręgu Izby otrzymują

„WIADOMOŚCI GOSPODARCZE“

za ustnem lub pisemnem zgłoszeniem w biurze Izby handlowej i przemysłowej w Krakowie, ul. Długa 1. p., Tel. Nr. 2318.

— Bez odpowiedzialności. —

Unormowanie obrotu.

Ograniczenie obrotu kośćmi i tłuszczem kostnym.

Rozporządzeniem z 11. maja 1916 ograniczyło Ministerstwo handlu obrót kośćmi i tłuszczem kostnym. Należą tu wszelkiego rodzaju gotowane i niegotowane kości, a mianowicie: kości kuchenne, rzeźnicze, masarskie, kości dostarczane przez oprawców, kości ziemne, nogi owcze i kozie, kości odpadkowe, odpadki kości toczonych, kopyta i pazury zwierzęce, odpadki rogowe, kości odtłuszczone itd. Wyjątek stanowią kości, będące własnością Zarządu wojskowego, oraz bezpośrednio do celów spożywczych przeznaczone kości z wyrębów mięsa, masarni oraz fabryk konserw. Uregulowanie obrotu kośćmi oddano w ręce firmy „Colla“, spółki zakupu i sprzedaży kości, w Wiedniu (I. Fischhof 3), jako Centrali dla obrotu kości. Centrala ta stoi pod nadzorem państwa, wykonywanym przez komisarzy rządowych, których ustanawia Minister handlu.

Doradców Centrali mianuje Minister handlu w porozumieniu z Ministerstwem rolnictwa. — Sprzedaż kości przedsiębiorstwom, przerabiającym je oraz pobór kości przez te przedsiębiorstwa dozwolony jest tylko za pośrednictwem Centrali kostnej. — Obrót kośćmi w przemyśle tokarskim dopuszczony jest bez pośrednictwa Centrali. Ministerstwo handlu zarządzić może i dalsze wyjątki od tych postanowień. — Osoby, których zapasy kości w składach lub przedsiębiorstwach w dniu 15. maja 1916 wynoszą łącznie więcej niż 100 kg., jakoteż przechowawcy takich zapasów zobowiązani są przed 19. maja zgłosić je, podając dokładnie ich ilość, jakość, miejsce przechowania, oraz nazwisko właściciela. Następne zgłoszenia skutecznie należy wedle stanu z 1. przed 6. każdego miesiąca.

Towar znajdujący się w tym dniu w toku transportu zgłosić winien odbiorca. Zgłoszenia kierować należy bezpośrednio do Centrali dla obrotu kości (Knochenzentrale) w Wiedniu. Równocześnie ze zgłoszeniem winien posiadać zapasów, przekraczających 100 kg. oferować je na sprzedaż Centrali. Osoby, zamierzające zapasów swych dostarczyć towarzystwu handlowemu produktów surowych (Rohag) w Wiedniu (I. Fischhof 3), winny równocześnie zawiadomić o tem Centralę; są one w tym wypadku zwolnione od oferowania, muszą się jednak z skuteczniejszej dostawy wykazać wobec Centrali.

Oferty przysyłać należy pocztą, jako listy polecone; opłatę zwraca oferującemu Centrala. — Aż do dnia otrzymania odpowiedzi Centrali lub „Rohag“ winien posiadać towar przechowywać; o ile w przeciągu 14-tu dni odpowiedź nie nadchodzi, może nim swobodnie rozporządzać. — W przedsiębiorstwach, trudniących się odtłuszczeniem kości, jednak nie pozbawianiem ich kleju, podlegają zgłoszeniu tylko kości odtłuszczone. — Zwolnione od obowiązku oferowania oraz ograniczenia obrotu są zapasy kości przedsiębiorstw, zajmujących się odtłuszczeniem kości i pozbawianiem tychże kleju, zapasy kości, służące do przeróbki w przemyśle tokarskim (z wyjątkiem odpadków w kości toczonych), oraz zapasy sprowadzane za pośrednictwem Centrali kostnej. — Ministerstwo handlu zarządzić może dalsze wyjątki od obowiązku oferowania oraz od ograniczeń dyspozycji towarem.

Centrala winna za przyjęte kości natychmiast uiszczyć zapłatę, licząc przy ilościach najmniej 10 tysięcy kg. kości kuchennych, rzeźniczych i masarskich, suchych, czystych, przy których dostawie dopuszczonym jest najwyższej 1 procent domieszki gałganów, kamieni, szkła, ziemi, 1 procent nóg owczych, kozich i kości ziemnych, 10 procent kości końskich oraz 2 procent suchych, dostarczanych przez oprawców, — K 20 za 100 kg.; kości dostarczanych przez oprawców, ziemnych, nóg

owczych i kozich K. 14; za 100 kg. „Mullknochen“ K. 16; „Trankknochen“ K. 13; kości surowych odpowiednich i przeznaczonych do robót tokarskich K. 22; odpadków kości oczyszczonych K. 18; rur rogowych (Hornschläuche), kopyt pełnych i racic K. 17; kopyt pustych, racic oraz czystych odpadków rogów K. 22; kości odtłuszczone K. 20. Ceny te rozumieją się loco stacya załadowca, bez opakowania. Wagę należy stwierdzić na miejscu przeznaczenia urzędowo, względnie w obecności dwóch świadków. W ceny wliczone są koszty załadowania i przewozu aż do stacyi załadowczej. — Za przewóz drogą kołową należy się osobny dodatek. — Przy transportach mniejszych niż 10.000 kg. zmniejsza się cena maksymalna o 1 K. za każde 100 kg. przy ilościach od 100—5.000 kg., a o 50 h. za 100 kg. przy ilościach ponad 5.000 kg. Wymienione ceny maksymalne nie dotyczą kości, pochodzących z Węgier, Bośni i Hercegowiny lub z poza granicy celnej. — Kości nabyte sprzedać winna centrala przedsiębiorstwom, przerabiającym kości, po cenach równających się cenie kupna z wliczeniem dodatku 50 h. za każde 100 kg. — na opędzenie własnych wydatków.

W sprawach przydziału kości poszczególnym przedsiębiorstwom decyduje Minister handlu i Minister rolnictwa w porozumieniu z Centralą. — Przedsiębiorstwa, przekraczające wymienione zarządzenia, wyłączone być mogą od poboru kości.

Wszelkie przedsiębiorstwa, trudniące się odtłuszczeniem kości, obowiązane są wszelkie zapasy tłuszczu kostnego wszelkiego rodzaju zgłosić do Centrali kostnej wedle stanu z 15. przed 19. maja 1916 oraz podać ich ilość, jakość i miejsce przechowania. Dalsze zgłoszenia nastąpić mają wedle stanu z 1. przed 6. każdego miesiąca. Przedsiębiorstwa te winny następnie zapasy te oferować na sprzedaż Centrali kostnej, która je przyjmuje i w dalszym ciągu oferuje Centrali dla olejów i tłuszczów w Wiedniu, a o otrzymanych zarządzeniach ma w przeciągu dni 30. zawiadomić odnośnie przedsiębiorstwo.

Każde inne dysponowanie tłuszczem kostnym, w szczególności ich sprzedaż lub przeróbka jest wzbroniona. — Centrala ma za przyjęty tłuszcz kostny uiszczyć zapłatę w przeciągu 10 dni, płacąc za 100 kg. 335 K netto, z włączeniem beczki, ab wagon stacyi położonej najbliższej przedsiębiorstwa wytwórcy. Cena tłuszczu kostnego z kości, pochodzących z Węgier, Bośni i Hercegowiny lub z poza granicy celnej dostosowana być winna do ceny kości, nie może jednak przerosnąć K 508 — za 100 kg. O ile jakość tłuszczu nie odpowiada zwyczajom towarowej giełdy wiedeńskiej, ma Centrala kostna w porozumieniu z Centralą dla olejów i tłuszczów wystarać się o stwierdzenie mniejszej wartości na podstawie analizy rolniczo-chemicznej stacyi doświadczalnej w Wiedniu.

Umowy w sprawie kupna i dostawy kości niewykone przed wejściem w życie tego rozporządzenia, tracą ważność. Wyjątek stanowią umowy zawarte ze spółkami „Colla“ lub „Rohag“. Nieważne są również niewykone dotąd umowy, obowiązujące przedsiębiorstwa, które przerabiają kości dla dostawy tłuszczu kostnego. — Pretensje z powodu niewykonania umów, powstałe przed wejściem w życie tego rozporządzenia, zostają nie naruszone, odbiorca ma jednak prawo tylko do odszkodowania, nie do dotrzymania umowy. — W razie uchylenia się przedsiębiorstwa od zgłoszenia, oferowania oraz dostawy kości wzgl. tłuszczu kostnego nastąpić może przymusowy odbiór tychże zapasów ze strony politycznej władzy I instancyi na korzyść Centrali kostnej.

Przekroczenia tego rozporządzenia podlegają karze pieniężnej do 5000 K. względnie karze aresztu do sześciu miesięcy.

Przesyłki kości oraz tłuszczu kostnego przyjmować będą przedsiębiorstwa kolejowe i okrętowe jedynie pod warunkiem, iż do dokumentów frachtowych dla każdej przesyłki załączonym będzie poświadczenie transportowe, wystawione przez Centralę kostną. Dla przesyłek zarządu wojskowego, oraz przesyłek, pochodzących z Węgier lub z poza granicy celnej, poświadczenia takie nie są wymagane.

Wzór poświadczenia obejrzeć mogą interesenci w biurze Izby handlowej i przemysłowej.

Ceny maksymalne mąki kostnej.

Rozporządzeniem ministeryalnym z 11. maja 1916 (Dz. p. p. 137) ustanowiono ceny maksymalne na mąkę kostną. Wynosi ona dla wszelkich rodzajów mąki z kości odtłuszczonej za kiloprocent ogólnej zawartości kwasu fosforowego 55

hal., za kiloprocent ogólnej zawartości azotu 2 K 75 hal. — Ceny te rozumieją się za towar załadowany w wagonie, loco stacya załadowca, bez worka. — Przy dalszej sprzedaży drogą handlu lub przy pośrednictwie przez organizacje rolnicze dozwolonym jest obok zwrotu kosztów przewozu i dewozu, wynoszących najwyższej 1 K. 50 h. za 100 kg. jednorazowy dodatek najwyższej 2 procent ustanowionej ceny maksymalnej. — Poza tem wolno handlarzowi przy sprzedaży detalicznej, t. j. w ilościach niżej 5.000 kg. żądać zapłaty gotówką, netto kasa.

Postanowienia te odnoszą się również do wcześniejszych zobowiązań, o ile dostawa w dniu wejścia w życie tego rozporządzenia nie była jeszcze skuteczniejszą. W razie umówionych cen wyższych mają być stosowane wymienione na wstępie ceny maksymalne. — Rozporządzenie to nie dotyczy mąki kostnej, sprowadzonej z obszarów, leżących poza obrębem ważności tego rozporządzenia. — Sprzedaż mąki kostnej po cenach wyższych, niż wymienione jest wzbroniona. Zakazaniem jest również obchodzenie tego rozporządzenia przez doliczanie większych, niż ustanowione, dodatków do cen maksymalnych.

Przekroczenia rozporządzenia podlegają karze pieniężnej do 5.000 K., względnie karze aresztu do sześciu miesięcy.

Ceny maksymalne ziemniaków.

Rozporządzeniem ministeryalnym z 12. maja 1916 (Dz. p. p. 138) zarządził, iż wyznaczone na maj ceny maksymalne ziemniaków zostają od dnia 1. czerwca b. r. nadal w mocy.

Utworzenie „Wojennego Związku przemysłu wełnianego“.

Po myśli rozporządzenia ministeryalnego z dnia 25. kwietnia 1916 (Dz. p. p. 113) utworzonym został „Wojenny Związek przemysłu wełnianego“. Do związku należą wszelkie przedsiębiorstwa, przerabiające wełnę, czesankę, odpadki i szmaty wełniane, wełnę sztuczną oraz sporządzone z nich przedzie. Związek ma siedzibę w Wiedniu.

Zadaniem Związku jest utrzymywanie ewidencji stosunków oraz urządzeń należących do Związku przedsiębiorstw, utrzymywanie zgłoszeń zapasów, dalej stanu fabrykacji oraz zbytu towarów, przydział surowców, rozdział dostaw, ustanawianie cen, współdziałanie przy uregulowaniu ogólnych spraw gospodarczych, dotyczących przemysłu wełnianego itd. itd.

Na zewnątrz reprezentuje Związek Dyrekcya. Prawo podpisu przysługuje przewodniczącemu lub jednemu z zastępców, którzy są obowiązani popierać jak najusilniej cele Związku, wykonywać zarządzenia Dyrekcyi (także te, które dotyczą wkładek pieniężnych na opędzenie wydatków Związku), oraz prowadzić kontrolę nad przedsiębiorstwami, o ile wymagają tego cele Związku.

Nadzór wykonują organa urzędowe, ustanowione przez Ministerstwo. — W Związku utworzone zostanie Biuro zgłaszania zapotrzebowań (Bedarfsanmeldungsstelle) dla stojących poza Związkiem przedsiębiorstw, zużywających wyroby wełniane.

Organami Związku są: walne zgromadzenie, Wydział (wojenny) i Dyrekcya.

Zgromadzenie składa się z przedstawicieli członków Związku, wybieranych większością głosów na pełnych zgromadzeniach w wyznaczonych przez Ministra handlu okręgach Izb handlowych i na zgromadzeniu Związku austriackich przedalni czesankowych. Ilość tych przedstawicieli ustanawia minister. Zgromadzenie wybiera zastępców do Wydziału.

Wydział Związku składa się z siedmiu członków wybranych przez zgromadzenie, z dwóch wybranych przez Związek austriackich przedalni czesankowych oraz z sześciu członków mianowanych przez ministra handlu z pośród członków Związku. — Wydział jest organem doradczym Dyrekcyi, dla której jego uchwały są obowiązującymi. — Wydział uchwała zasadnicze sprawy Związku załatwia kwestye pokrycia wydatków Związku, kontrolę kasy, wymiar kar, ustanawianie wydziałów fachowych dla poszczególnych gałęzi przemysłu oraz kooptację doradców.

Członków wydziałów fachowych, ustanawianych w razie potrzeby przez Wydział Związku, wybierają przemysłowcy należący do danej gałęzi przemysłu. Wszelkie zarządzenia, dotyczące wydziałów fachowych wydaje minister handlu. Dyrekcya składa się z przewodniczącego, dwóch zastępców i trzech członków. Są oni mianowani przez ministra z grona wydziału Związku. Dyrekcya prowadzi wszystkie interesy Związku, układy z organizacjami innych przemysłów, ma głos rozstrzygający we wszelkich sprawach Związku, a z czynności swych zdaje sprawę przed Wydziałem, któremu winną jest przedkładać do kontroli roczne zamknięcia rachunków. Dyrekcya zbiera się na posiedzenia w razie potrzeby i ma prawo powzięcia uchwał, o ile zaproszono wszystkich członków i komisarzy rządowych, a co najmniej połowa członków jest obecna.

Związek stoi pod nadzorem państwowym, wykonywanym przez komisarzy rządowych, zamianowanych przez ministra handlu i ministra sprawiedliwości. Komisarze brać mają czynny udział we wszelkich zebraniach organów Związku; przysługuje im również prawo wglądania w księgi i dokumenty Związku.

Dla rozpatrywania różnic i nieporozumień, jakie wyłonić się mogą w sprawach Związku między jego członkami, utworzony będzie osobny sąd rozjemczy, złożony z mianowanego przez ministra handlu i ministra sprawiedliwości funkcyjaryusza sądowego, jako przewodniczącego, oraz z czterech mianowanych przez ministra członków. Członkowie sądu nie mogą należeć ani do dyrekcyi, ani do Wydziału Związku.

Przekroczenia tego rozporządzenia podlegają karze pieniężnej do 5.000 K., wzgl. karze aresztu do sześciu miesięcy. Karę ustanawia władza polityczna pierwszej instancyi.

Przekroczenia przepisów i zarządzeń Dyrekcyi Związku podpadają pod kompetencję sądu rozjemczego.

Ministrowi handlu przysługuje prawo rozwiązania Związku w porozumieniu z jego Wydziałem.

Utworzenie „Wojennego Związku przemysłu lnianego“.

W myśl rozporządzenia ministeryalnego z 26. kwietnia 1916 (Dz. p. p. 114) utworzonym został „Wojenny Związek przemysłu lnianego“ z siedzibą w Wiedniu. Do Związku należą wszelkie przedsiębiorstwa, trudniące się fabrykacją przedzi lnianej (przedzi z lnu, paku i odpadków lnianych) oraz jej przeróbka.

Zadaniem Związku jest ściśle ewidencja stosunków oraz urządzeń, należących do Związku przedsiębiorstw, prowadzenie zgłoszeń zapasów, fabrykacji oraz zbytu towarów, przydział lnu i przedzi, rozdział dostaw, ustanawianie cen, współdziałanie przy uregulowaniu ogólnych spraw gospodarczych, dotyczących przemysłu lnianego, jak fabrykacja, przewóz, wywóz oraz zakazy wywozu i przywozu itd.

Organami Związku są: Wydział Związku (Wydział wojenny) i Dyrekcya Związku.

Statut „Wojennego Związku przemysłu lnianego“ przystosowany jest do norm, obowiązujących dla analogicznych organizacji.

Zakazy wywozu towarów.

Wywóz z Niemiec.

Nowe zakazy przewozu i wywozu z Niemiec obejmują wszelkie towary 11. rozdziału tar. cłowej (papier, papa i wyroby z tychże).

Wyjątek stanowią towary Nr. 656 b, 657 (wywóz kart pocztowych zakazany), 658, 659, 661, 662, 668, 669, 670, 671, 672 (wywóz łusek do nabołów zakazany) oraz 673 b.

Wywóz z państw neutralnych.

Nowy zakaz wywozu z Holandyi obejmuje: cylindry stalowe napełnione i puste do zgęszczania i napełniania gazów.

Co się tyczy wywozu cukru i towarów, zawierających cukier, zarządzono przez wzgląd na trudności płynące z tego zakazu dla fabrykatów mleka kondenzowanego, iż fabrykom takiego mleka można udzielić zezwolenia na wywóz przerobionych ilości cukru, które miały w zapasie dnia 30. kwietnia 1916, o ile ten zapas kryty jest certyfikatami wywozu; atoli odjąć należy od 10-ciu procent wolnych od zakazu na mocy odnośnego rozporządzenia i dalszych odsetek ewentualnie zwolnionych tę ilość, o którą fabryki te mogą wywozić więcej, niżby wypadało z przepisów ogólnych.

Zakazany jest dalej wywóz tranu rybiego z Norwegii. Wywóz może być dozwolonym po złożeniu w Zarządzie cłowym podatku wywozowego (Ausfuhrabgabe) w kwocie 5 K. za tonę.

Sprawy przemysłowe i rękodzielnicze.

Wojenny Związek przemysłu olejów i tłuszczów w Wiedniu.

Pod nadzorem Ministerstwa handlu przeprowadzi Wojenny Związek przemysłu olejów i tłuszczów w Wiedniu w ciągu bieżącego miesiąca stosownie do swego statutu wybory na walne zgromadzenie i do Wydziału Związku, przepisane §§ 8. i 9. rozporządzenia z 8. kwietnia 1916 Dz. p. p. 94.

Organizacją i przeprowadzeniem wyborów oraz wyborów dodatkowych zajmuje się Dyrekcja Związku na podstawie wykazów członków Związku, sporządzonych przez Izby handlowe i przemysłowe, które to wykazy służyły również za podstawę do umieszczenia członków w poszczególnych grupach Związku. — Każde przedsiębiorstwo ma prawo jednego głosu w każdej grupie, do której należy.

Celem uniknięcia pomyłek mają się przedsiębiorstwa, które w myśl § 1. rozporządzenia ministerialnego należą do Związku, najpóźniej do 20. maja b. r. zgłosić do właściwej Izby handlowej i przemysłowej, która na podstawie tych zgłoszeń podda rewizji sporządzone listy wyborców, a po sprostowaniu i uzupełnieniu prześle je do Dyrekcji Związku. — Na podstawie tych list wysłać się będzie członkom Związku karty i legitymacje wyborcze.

Ze względu na ważność sprawy byłoby pożądanym, ażeby przedsiębiorstwa, należące do Związku (produkcyja łożu, tłuszczów roślinnych, pskostów, mydeł, stearyny, świec, mydeł toaletowych, artykułów kosmetycznych, gliceryny) zgłaszały się we własnym interesie jak najliczniej do Izby handlowej i przemysłowej w Krakowie, celem umieszczenia ich na liście wyborczej.

Konferencya w sprawie dostaw wojskowych.

Izba handlowa i przemysłowa w Krakowie czyni starania, aby stowarzyszeniom rękodzielniczym swego okręgu zapewnić jak największy udział w dostawach wojennych.

W związku z tem pragnęłyby Izba usunąć trudności, na jakie obecnie napotyka interesowane stowarzyszenia, głównie z tego powodu, iż nie mają własnych, zaufania godnych, zastępców w Bernie, jako siedzibie c. i k. Magazynu mundurów. Wynikają stąd nieporozumienia przy odstawie gotowego towaru, a nadto ponoszą stowarzyszenia znaczne koszty, albowiem muszą towar odławać osobiście do rąk wojskowej komisji odbiorczej w Bernie.

To samo odnosi się też do podejmowania z Magazynu mundurów materiałów surowych, jak skóry i sukna.

Wreszcie okazuje się potrzebnym oficjalne zastępstwo w Bernie ze względu na realizację zaliczek w materiale skórzanym, udzielanych stowarzyszeniom przez c. k. Ministerstwo robót publicznych.

W tym celu weszła Izba handlowa i przemysłowa w Krakowie w porozumieniu z Urzędem krajowym dla popierania przemysłu w Bernie i przedłożyła temuż Urzędowi pewne propozycje co do zastępstwa stowarzyszeń przemysłowych tutejszego okręgu przy odstawie gotowych wyrobów oraz przy podejmowaniu materiałów z Magazynu mundurów i wogóle przy wszystkich sprawach, związanych z dostawami, a wymagających załatwienia na miejscu w Bernie.

Ze względu na potrzebę szczegółowego omówienia powyższej sprawy, jak niemniej i innych spraw dotyczących dostaw wojennych, zwołała Izba konferencję zastępców interesowanych stowarzyszeń rękodzielniczych na 26. maja 1916 o godzinie 4-ej popołudniu.

Sprawy handlowe.

Informacje o firmach.

W biurze Izby handlowej i przemysłowej otrzymać mogą interesowane przedsiębiorstwa okręgu poufne informacje o firmach holenderskich:

Duncan Wilson et van de Ven w Rotterdamie.
Duncan et Company w Rotterdamie;
Weinberg et Co w Rotterdamie.

Reklamacje opłat celnych w złocie.

Importerzy wyprawionych futer w Tarnowie zwrócili się do Izby handlowej i przemysłowej z zażaleniem, iż tamt. c. k. główny Urząd cłowy pobiera nadal cło w złocie od skórek proveniencji niemieckiej.

Na skutek reklamacji Izby zawiadomiony został c. k. główny Urząd cłowy w Tarnowie w dniu 12. maja b. r. o zniesieniu z dniem 1. kwietnia 1916 obowiązku opłacania cła w złocie od przedmiotów zbytłownych proveniencji niemieckiej.

Strony, któreby w czasie między 1. kwietnia a 12. maja poniosły szkodę skutkiem uiszczenia opłat celnych w złocie, mają prawo reklamacji nadwyżek.

W sprawie zakupów w Rumunii.

Ministerstwo spraw wewnętrznych zwraca uwagę na to, że pomimo wyraźnych rozporządzeń ministerialnych z 16 września z. r., 6 lutego i 14 marca b. r. zachodzą wciąż jeszcze wypadki, w których zakupy gminne starają się bezpośrednio w Rumunii nabywać towary, podpadające pod postanowienia powyższych rozporządzeń. Takie zakupy są niedozwolone i wobec istniejących stosun-

ków towar taki nie może się nawet dostać do rąk kupujących.

Obrót towarowy w Serbii.

Wedle doniesienia Ministerstwa handlu uległa niebawem zmianie czynności Centralnej składnicy towarów w Belgradzie, która dotąd zajmowała się przywozem towarów do Serbii dla pokrycia potrzeb także ludności cywilnej.

Wkrótce umożliwionem będzie kupcom serbskim sprowadzanie towarów w wolnym obrocie, bez pośrednictwa Centralnej składnicy.

Funkcje oddziału komercyjnego Jeneralnego Gubernatorstwa wojskowego, skoncentrowane w składnicy towarowej, przechodzą obecnie na Zarząd obrotu towarowego (Warenverkehrscentrale) w Belgradzie, której zadaniem będzie nadzór nad ruchem towarowym oraz uregulowaniem wywozu i przewozu.

Stosunki z Król. Polskiem

Przywóz środków leczniczych.

Podania z obszarów zajętych Królestwa Polskiego o zezwolenie na przywóz towarów leczniczych (artykułów aptekarskich) mają być odtąd wnoszone jedynie do c. i k. Zarządu obrotu towarowego w Krakowie, Długa 1 i to w 7 wygotowaniach (egzemplarzach). W podaniu ma być wymieniony dostawca w Monarchii.

Dostawcami mogą być wielkie droguerye w Monarchii austr.-weg., które się każdej chwili poddadzą kontroli dla oceny dopuszczalności wywozu przepisanego.

Odbiorcami w obszarach zajętych mogą być wyłącznie aptekarze — drognici są wykluczeni.

Dostawca w Monarchii winien w każdym poszczególnym przypadku domagać się w dotyczącym Urzędzie cłowym o zarządzenie na jego koszt urzędowej interwencji przy zapakowaniu — gdyż bez tego rodzaju poświadczenia przesyłka przez granicę przejść nie może.

Wymagane certyfikaty wywozowe będzie c. i k. właściwy Urząd wywiadowczy za każdym razem po załatwieniu wystawiał i przysyłał posiadaczowi.

Interesenci winni swe podania o zezwolenie na wywóz z Monarchii wnieść na czasie, gdyż późniejsze urgensy jako zbytteczne nie będą uwzględniane.

Pobór podatku spożywczego.

Jeneralne Gubernatorstwo wojskowe w Lublinie zarządziło od drożdży prasowanych krajowych i zagranicznych podatek spożywczy po 32 kopiejek od jednego funta rosyjskiego. Opodatkowanie uskutecznić się będzie zapomocą banderoli. Znosi się natomiast pobór opłat spożywczych od wprowadzonych z zagranicy zapalek, tutek i bibulek cygaretowych; nie będą również pobierane opłaty spożywcze od wyrobionych w kraju tutek i bibulek cygaretowych.

Rozszerzenie ordynacji cłowej.

Rozporządzenie Naczelnego Wodza Armii z 31. maja 1915, Nr. 15 dz. rozp., dotyczące się ordynacji cłowej, przepisy wykonawcze do niej (Nr. 16 dz. rozp.) i rozporządzenie Naczelnego Wodza Armii z 15. grudnia 1915, Nr. 47 dz. rozp., dotyczące się wywozu z obszaru okupacyjnego i obrotu granicznego weszło na mocy rozporządzenia Naczelnego Wodza Armii z 5. kwietnia 1916 z dniem 15. kwietnia 1916 w moc także i dla obszaru okupowanego na wschód od Buga.

Wykaz przedsiębiorstw przemysłowych w Lubelskiem.

W biurze Izby handlowej i przemysłowej wyłożoną jest lista przedsiębiorstw przemysłowych w okręgu lubelskim, zestawiona przez c. i k. Komendę obwodową w Lublinie.

Handel towarami w obszarze okupowanym.

Celem ujednostajnienia i ułatwienia handlu towarami w c. i k. obszarze okupowanym, podają Dzienniki urzędowe w myśl rozkazu c. i k. Jeneralnego Gubernatorstwa Wojskowego E. Nr. 12891/16 z 22. marca 1916 najważniejsze artykuły handlowe, uporzędkowane podług wydanych dla handlu przepisów.

Rozróżnia się w ogólności następujące kategorie:

1. Towary zmonopolizowane:

Tu należą:

a) zboże (pszenica, mieszanka, żyto, jęczmion, owies, kukurydza, grecka, proso).

(Rozporządzenie Nr. 20. Naczelnego Wodza Armii z 27. czerwca 1915 r. dz. rozp. cz. V).

b) Mąka i przetwory mączne, len i rzepak.

(Rozporządzenie Naczelnego Wodza Armii Nr. 27. z 26. lipca 1915 r. dz. rozp. cz. VI).

Kupowanie powyższych towarów, może odbywać się tylko przez organy c. i k. Zarządu Wojskowego.

c) Cukier, tytoń i wódka: dla handlu tych towarów istnieją osobne zarządzenia i przepisy.

2. Towary zajęte:

Tu należą:

a) Produkty i przetwory kartoflane z wyjątkiem spirytusu.

b) Skódy i produkty słodowe (kwiat słodowy).

c) Karma treściwa.

d) Owoce i produkty olejne wszelkiego rodzaju, makuchy rzepakowe i lniane i inne (stałe) pozostałości przy fabrykacji oleju, także mielone.

e) Cukier buraczany z produkcyi obszaru okupowanego.

f) Melassa.

g) Nasiona rzepakowe i buraczane, siewki lniane i konopne, nasienie maku, nasiona wszystkich rodzajów traw i chmiel.

h) Siano, koniczyna, słoma i siewka.

i) Przedziwo lniane, nici wszelkiego rodzaju, juta, przedziwo konopne i jego odpadki, stare liny, guty, płachty konopne itd.

j) Skóry wszelkiego rodzaju z wyjątkiem skór galanteryjnych.

k) Garbnik i ekstrakty garbnicze.

l) Żywica i kalafonia, terpentyna i olej terpentynowy.

m) Surowe i wyprawione futra i skóry.

n) Wełna owcza i wełna wszelkiego rodzaju i bieleżna ręczna i fabrycznie wykomana.

o) Szmaty wszelkiego rodzaju.

p) Drzewo na kolby do strzelb.

q) Maź pogazowa, jakoteż wszystkie lekkie i ciężkie oleje z mazi pogazowej.

r) Azbest surowy, wory z juty i wory wszelkiego rodzaju.

s) Saletra, kwas azotowy, kwas siarczany, olej (t. j. kwas siarczany przeszło 100 proc.), aceton, alkohol, gliceryna, octan wapniowy.

f) Gumy samochodowe, kauczuk surowy, stare gumy i kauczuk wszelkiego rodzaju itd.

Kupowanie tych towarów jest dozwolone tylko organom c. i k. Zarządu Wojskowego, albo osobom, które do tego otrzymały wyraźne pełnomocnictwo; przy tem uważa się za pozwolenie na wywóz wydane przez c. i k. Centralę towarową za wystarczającą legitymację.

Sprzedaż i wywóz do innych obwodów, może się odbywać tylko za osobnym pozwoleniem c. i k. Zarządu Wojskowego.

Zajęciem skórą rozporządza wyłącznie Urząd zajęcia skór przy c. i k. Komendzie obwodowej w Radomiu.

3. Towary, którymi handel jest ograniczony.

Do tych należą:

a) Kartofle i buraki wszelkich rodzajów i ich produkty przetworcze.

b) Wody, owce, świnię, kozy, konie, drób wszelkiego rodzaju.

c) Świeże i przyrządzone mięso, dziczyzna.

d) Świeże i marynowane ryby.

e) Jaja.

f) Mleko i produkty mleczne.

g) Słonina, roślinne i zwierzęce tłuszcze do pokarmów, jak również surowy łój i łój koński.

Do wywozu tych towarów z obszaru okupowanego, potrzeba pozwolenia Centrali Towarowej, do zakupu pozwolenia tej Komendy obwodowej, w której obszarze kupno jest zamierzone. Kupcy z innych obwodów, mają się zgłaszać o zezwolenie kupna do Komendy z pismem polecającem tej Komendy obwodowej, na której obszar ma być dany towar przewieziony.

W piśmie polecającem, należy dokładnie przytoczyć, czy kupujący jest zawodowym kupcem i czy uiszczył podatek patentowy.

4. Towary, którymi handel jest dozwolony bez ograniczenia:

Tu należą towary niewymienione w punkcie 1. 2. 3. § 1. rozp. Naczelnego Wodza Armii Nr. 47 z 15. grudnia 1915 i wszystkie inne towary nieskontyngentowane (Punkt 5).

Handel tymi towarami nie ulega na obszarze c. i k. Jeneralnego Gubernatorstwa Wojskowego, żadnemu ograniczeniu. Natomiast do kupowania w celu wywozu z obszaru okupowanego, jest potrzebne pozwolenie c. i k. Centrali Towarowej, o ile te towary są wymienione w § 1. wyżej cytowanego rozp. Naczelnego Wodza Armii.

5. Towary skontyngentowane:

Z reguły jest zabroniony wywóz towarów skontyngentowanych (t. j. takich, które na podstawie pozwolenia Urzędów wywiadowczych z Monarchii zostały przywiezione do obszaru okupowanego) a to z obszaru tego obwodu, dla którego są przeznaczone.

Wyjątek stanowią tylko całkiem małe ilości towarów w bezpośrednim handlu z sąsiednimi obwodami, jeżeli tego miejscowe stosunki wymagają.

Wywóz towarów skontyngentowanych z obszaru obwodu, będzie jako niestosowanie się do powyższego zarządzenia, karany grzywną do 2.000 K., lub aresztem do 6 miesięcy z wyjątkiem, że obwiniony wykaże się wyraźnym pozwoleniem komendy obwodowej.

Przesyłanie pakietów za pobraniem.

Od dnia 1. maja 1916 dopuszczonem zostało przesyłanie pakietów z Monarchii do obszaru okupowanego w Polsce za pobraniem do wysokości 1.000 kor. od paczki pod następującymi warunkami:

1. Co do zewnętrznego oznaczenia, co do dołączenia adresu przesyłkowego, połączonego z przekazem pocztowym (dla kwoty pobrania, dalej co do adresowania tego przekazu pocztowego nie do miejsca nadania, lecz do jakiejś innej miejscowości, albo do jakiejś pocztowej kasy oszczędności, lub innej instytucji kredytowej, obowiązują miejscowe przepisy miejsca nadania.

2. Należność za pobranie wynosi 2 h. od każdego 4 kor. pobrać się mających, najmniej jednak 12 hal. i ma być uiszczona tak samo, jak inne należności przesyłkowe przy nadaniu.

3. Co się tyczy warunków przesyłki i opłaty cła, mają zastosowanie odnośnie do pakietów za pobraniem ogólne przepisy o przesyłaniu pakietów do obszaru okupowanego.

4. Termin dla podjęcia przesyłek za pobraniem

ustanawia się przy etapowych urzędach pocztowych na 15 dni po nadejściu przesyłki, wzgl. po doręczeniu awiza.

5. Żądania opuszczenia lub zniesienia kwoty pobrania są niedopuszczalne.

6. Porękę za pakiety za pobraniem przyjmując tak samo, jak za inne pakiety.

Za pobranie cięższe na przesyłce odpowiada zakład pocztowy obszaru okupowanego tylko o tyle, o ile przesyłka została adresatowi doręczona, a kwotę pobraną reklamowano w ciągu 6 miesięcy od dnia nadania przesyłki.

Zastępstwo interesentów austro-węgierskich w sądach okupacji niemieckiej w Polsce.

Wedle informacji nadesłanych z Warszawy przez delegata c. i k. Ministerstwa spraw wewnętrznych stosuje się procedura sądów gminnych na obszarze Jeneralnej Gubernii warszawskiej, tj. w procesach cywilnych dla spraw spornych, których przedmiot nie przekracza wartości 1000 rubli — do przepisów dotąd obowiązujących, podczas gdy procedura w sądach powiatowych oraz w sądzie wyższym wzoruje się na procedurze niemieckiej, z 30. stycznia 1877.

Wobec tego dopuszczeni są tańszei adwokaci do zastępstwa w sądach gminnych; w praktyce zastępują oni klientów także w sądach powiatowych oraz w sądzie wyższym, co wedle zapewnienia władz niemieckich i na przyszłość nie ulegnie żadnej zmianie.

Ściąganie pretensyj w okupacji niemieckiej.

Generalny Gubernator niemieckiego obszaru okupowanego w Polsce zatwierdził postanowienie Biura niemieckich Izb handlowych, by także pretensje wierzycieli austro-węgierskich w okupacji niemieckiej ścigać za opłatą wpisowego w wysokości 20 M. (bez względu na rozmiary firmy), tudzież 1 proc. prowizji od zainkasowanych kwot, łącznie z należnościami bankowymi i przekazowymi, z wyłączeniem zaś wydatków w gotówce; minimum tej prowizji musi jednak wynosić 5 M. od jednego zlecenia.

Licytacja.

Licytacja realności fabrycznej.

Na wniosek Żivnosteńskiej Banki w Pradze oraz Wydziału krajowego we Lwowie, odbędzie się w c. k. Sądzie powiatowym (Oddział II, biuro 4) w Jaworznie dnia 20. czerwca 1916 o godz. 10 przedpołudniem licytacja następujących realności, będących własnością protokołowanej firmy Kupfer i Glazer w Szczakowej.

Huta szkła wraz z budynkami magazynowymi, domem kąpielowym, budynkiem dyrektorskim, administracyjnym, domami urzędniczymi itd. o wartości szacunkowej 1,415.106 kor. (z przynależną kolejką, kotłami, maszyną parową, komorami itd. o wartości 228.000 kor.), tudzież dom jednopiętrowy oraz 3 małe domki wraz z parcelą budowlaną o wartości szacunkowej 47.500 kor.

Najniższa oferta wynosi 731.303 kor.

Warunki licytacyjne i dokumenty hipoteczne do przejrzenia w biurze Sądu powiatowego w Jaworznie.

Urządzenie i ozdobienie grobów wojskowych.

Na cel powyższy złożyła w dalszym ciągu w myśl odezwy Izby handlowej i przemysłowej:

Firma „Henryka Francka Synowie“ w Skawinie 1.000 kor.

Zmiany i dodatki w rejestrze handlowym.

Wpisano firme:

Anna Folga, handel towarów mieszanych wraz z trafiką, restauracją oraz hotelem w Szczakowej.

Zmiany i dodatki przeprowadzono przy firmach:

„Hurtownia“, Spółka z ogr. por. w Krakowie.
„Biuro eksportu c. k. tytoniu i wyrobów tytoniowych“, Spółka z ogr. por. w Krakowie.

A. Nattel, kram towarów mieszanych w Krakowie.

Spółka oszczędności i pożyczek w Cerekwi.

Spółka oszczędności i pożyczek w Ulanowie.

Powszechny zakład kredytowy w Krakowie (wybór prow. członka zarządu Wilhelma Ehrlicha).

Spółka oszczędności i pożyczek w Biskupicach (wybór nowych członków zarządu).

Bracia Safier, kantor sprzedaży losów c. k. austr. loteryi klasowej, dawniej w Tarnowie obecnie w Krakowie.

Żivnosteńska banka, filia w Krakowie (Zmiany w składzie Rady zarządczej).

Spółka oszczędności i pożyczek w Krzeszowicach (wybór przełożonego zarządu).

Towarzystwo zaliczkowe w Mszanie dolnej (wybór nowych członków zarządu).

Towarzystwo kredytowe w Grybowie (wybór nowych członków zarządu).

C. k. uprzyw. akcyjne towarzystwo bankowe i kantorów wymiany „Merkur“, filia w Krakowie (udzielenie prokury Emilowi Krausowi).

Nakład i własność Izby handlowej i przemysłowej

Odpowiedzialny redaktor: Dr. Rudolf Beres.

Członkami Drukarni Narodowej w Krakowie.